

[Slipsager.]

lade andre overtage, som var villige til at tage en chance.

I denne forbindelse vil jeg gerne gøre opmærksom på, at det er overladt til parterne selv at ordne rentespørgsmålet.

Det er let at se, at var loven nødvendig for landbruget i 1954, så er den det i endnu højere grad i år, da forholdene i dag er meget vanskeligere i landbohjem, end de dengang var. Ikke alene den vanskelige og sene høst, men især de kolossale prisfald på landbrugsvarer har i år skabt vanskeligheder. Desværre er der ikke udsigt til, at dette forhold vil ændre sig ret hurtigt, og landbruget har ingen mulighed for at bringe sine omkostninger ned i forhold til indtægterne. For at kunne afbøde de værste udslag af landbrugets vanskeligheder må vi have loven. På længere sigt må høstpantebrevene imidlertid nærmest betragtes som kortfristede lån, endda til en ret høj rente, og dette passer ikke sammen med omsætningsforholdene i landbruget, idet omsætningen i landbruget er relativt langsom i forhold til omsætningen i handelen.

Da vi nu har fået betænkningen fra landbrugets kreditkommission, vil jeg gerne henstille til den højtærede landbrugsminister, at landbrugets kreditforhold tages op til hurtig og velvillig løsning. At landbruget trænger til kreditmidler, er der sikkert enighed om, ligesom der sikkert er enighed om, at spørgsmålet bør løses på den for landbruget bedste og billigste måde, hvad jeg ikke tror lovgivningen om høstpantebreve kan siges at være.

Med disse bemærkninger og under hensyn til, at et samlet landbrug anbefaler lovforslaget, kan jeg tilsige mit partis støtte til dets gennemførelse.

Kristian Kristensen: Det er et sørgeligt tidens tegn, at en lovgivning som denne er nødvendig. Jeg kan tilslutte mig, hvad den ærede sidste taler sagde, at vanskelighederne i landbruget for øjeblikket mere hænger sammen med priserne på landbrugsvarer end med de vanskelige høstforhold på grund af vejret. Havde det været det sidste, der gjorde sig gældende, ville det have været et overstået stadium, men det er det ikke. Vi tilslutter os lovforslaget.

Fuglsang: Også denne lovændring, som jo er anbefalet både af Landboforeningerne og Husmandsforeningerne, kan jeg på mit partis vegne anbefale.

Man har nævnt købmændenes problemer, og jeg er ikke blind for, at der kan være sådanne, men jeg vil næsten tro, at mange købmænd forstår og faktisk også føler, hvad ethvert forsøg på at ordne landmændenes betalings- og købeevne betyder. Jeg behøver blot at tænke på den situation, som ganske givet mange firmaer, der handler med foderstoffer og gødning, befinder sig i. Jeg tænker i denne forbindelse også på det billede, som f. eks. Ålborg-Nørresundby havne frembyder i beskæftigelsesmæssig henseende. Den manglende beskæftigelse og omsætning i mange af firmaerne deroppe skyldes i høj grad økonomiske vanskeligheder blandt de landmænd, som ellers er deres kunder.

Landbrugsministeren (Skytte): Jeg takker for den enstemmige tilslutning til lovforslaget. Ja, undskyld, jeg er ikke helt sikker på, at det ærede medlem hr. Clausen (Olufskjær) gav tilslutning, men sådan opfattede jeg det nærmest.

Det ærede medlem drog købmændenes stilling ind i debatten. Jeg har, men på et sent tidspunkt, nemlig i går, haft en forhandling med købmændene, og jeg er nødt til at oplyse, at købmændene ikke var tilfredse med den foreslåede forlængelse af fortrinsretten. Købmændene er ikke tilfredse, men vi har vel lov at sige, at de rent juridisk ikke har noget at klage over, da de ifølge gældende lov, og det ændres ikke ved det foreliggende lovforslag, har ret til fra 1. oktober at kræve pantebrevene indfriet. Derimod kan man godt sige, at købmændene kommer ud for et vist, skal vi sige moralsk pres, hvor det drejer sig om gamle kunder. Det overlades jo nu til købmændenes eget skøn, om de vil forlænge kreditten. Hvis de vil det, har de stadig fortrinsretten. Det kan sætte købmændene i visse vanskeligheder, det vil jeg da villigt indrømme, men normalt er der et godt forhold mellem købmændene og deres kunder, og jeg håber, at de kan tale sig til rette om forholdene. Jeg er i hvert fald klar over, at købmændene er inde på den tanke, at denne